

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóhivatal: Szármay Imre könyvnyomdája.

Az összetartás.

(X) Sietünk előre is kijelenteni, hogy nem a Dreyfus-ügy mellett, vagy ellen akarunk beszélni, hiszen ez csak arra való volna, hogy vele magunkat és másokat bosszantsuk, nem! bennünket csupán a resultat, az egész ügyből levonható tanulság érdekel, az a bámulatos összetartás, a melylyel a rennesi elitétet védelmezték és védelmezik ma is, azok a csodálatos eszközök, melyeket érdekében mozgósítottak.

Mikor Dreyfust 1895. tavaszán örökös deportációra elítélték, látszólag mindenki megnyugodott az ítéletben, mindenki abban a véleményben volt, hogy benne Franciaország gyűlölt ellenfelének, Németországnak fizetett bérénczét sujtották le a megérdemelt büntetéssel. 1896-ban hangzott az első szó, a melyet Bernard Lazare, egy újságíró bocsátott világgá egy brosjában, hogy az Ördögzigetre deportált Dreyfus ártatlanul szenved a reá mért irtózatot büntetést. Ezzel aztán megindult a mozgalom, miként a lavina, mely először parányi hópehelyből indul ki, aztán hatalmas görgeteggé válik, mely fákat, sziklákat, embereket, épületeket sodor el útjában. Franciaország leghatalmasabb emberei, legelőkelőbb katonái, miniszterei, képviselői, nagynevű írói állottak egymással

szembe, vagdalták egymás fejéhez a legvastagabb gorombaságokat, hogy csak úgy szikrázott Európa szeme tőle. Aztán megszólaltak a külföldi államok képviselői, sőt a német császár, az orosz czár is hallatta szavát az adáz küzdelemben. A nagy emberek mögött nyüzsgött az újságok és újságírók ármádiája. Ha két világraszóló nagyhatalom véres tusára kel egymással, vajjon folyhat-e annyi vér, mint a menyinyi tintát ebben a négy esztendőben Dreyfus érdekében fogyasztottak? Keletkeznek lapok, a melyeknek éltezeljük semmi egyébi nem volt, mint hogy Dreyfus mellett hangulatot csináljanak. Irtak regényeket, tragoediának nevezett színműveket, melyek semmi más nem czéloztak, mint hogy az embereket az ördögzigeti száműzött javára hangolják. Ki számálhatná meg azokat a könyvespeket, melyek a szerencsétlen száműzöttért annyi érzékenysívű hölgy szeméből fakadtak?! A megbolygatott darázsészek jut az embernek eszébe, ha erre a csodás védekezésre gondol. Hogy telzudult valamennyi, hogy nyüzsgött, hogy zugott, hogy szurta fullánkujával az ellenséget ott, a hol érte.

Mi volt a cél?

Hangulatot csinálni a mellett, hogy Dreyfus ártatlan, hogy mártyr, hogy büntetlenül szenvedett annyi esztendőn keresztül iszonyu kínokat. Szándékosan használtuk a szót: hangulat, mert hiszen csak

a mesterséges hangulatkeltés triharta fel az egész ügyet annyira, hogy Európa, sőt az egész művelt világ akkora érdeklődéssel viseltette iránta. Az egész ügy természeténél fogva homályba van burkolva, hiszen maga a kémkedés a legutálatosabb bujkálás egy nemzet legvitalisabb érdekei körül. A bizonyítás szintén kénytelen sokszor épen a dolog természeténél fogva homályba burkolóznia, mert nem lehet egyes dolgokat ország-világ szeme elé tárnai. Szé a természetszerű és sok helyütt föltétlenül szükséges homályosság adta a legerősebb fegyvert a védők kezeibe. Tudták a lapok nagyon jól, hogy teljes világosságot csak a titkos iratok megtekintésével hozhatnának a dologba, hogy az igazságot lehetetlen tisztán látni, hogy meg kell bízni azoknak a katonai bírának lelkiismeretes eljárásában, mégis konokul megmaradnak az ítélet után is előbb hangoztatott állításuknál, hogy Dreyfus ártatlan s hogy az a bírság, melyet egy hónap előtt éppen a reviziópárti lapok halmoztak el az igazság minden kigondolható jelzőjével, most egyszerre bitang, ha ug, gyilkos, gazember, hóhér, brávó stb. stb. lelt.

Sőt most tovább mennek. Bosszut esküsznek az egész Franciaországnak, különösen Párisnak, az ország szívének. Hallatlan mérvben foly a hangulatkeltés a mellett, hogy a jövő évi párisi kiállításra

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Merengés.

*Van percz, midőn a szív rejtett sugába
Az elünt rágyak visszasaállanak,
Midőn egy rózsá szobánk ablakába
Felédzi a fájó multakat.
Meg nem valósult álmok halvány képe
Kinozza már-már lemondó szívünk,
És eszünkbe jut szerelmünk regénye —
S mint akkor, újból könnyes két szemünk...*

*Oh! mégis fogd el keblünket merengés!
A keserűvel nyújtasz édeset!
Tartott mezőkről elkésett virághétt
Időszed fel a bús emlékeket.
Hozd illatát! Mi élvezük a bággyadt
Sugár jótékony, lanyha melegét,
Ez nyujt kitarást viselni továbbra
A halandónak szürke életét...*

Tövis.

Csak leány.

Írta: Mányiné Prigl Olga.

Evvel a két kurta szóval köszönte meg Beér István a hivatalban a kollegái gratulációját, s a lelke legigazabb zugából fakadt ez a két szó. Ugy érzett valójában s szinte gyűlölni tudta volna azt a csupa szalag, csupa csipke apró furcaságot, a ki reggeltől késő estig ambiczősan törekedett kivágni a magas c-ét. Még jó, hogy legalább éjszaka nyugodni hagyta. A hivatalból csak épen ebédelni jött

haza, s legfőbb vasárnap délutánokint szerezhetett alapos meggyőződést, a mikor is keserű szemrehányásokat tett a mindig türelmes kis mamának.

Kár ugy elkapatni, beczégetni, karon hordozni. Maga is kimerül egészen. Tegyük a kocsiba, hadd huzgálja a Zsuzsi, minek az a tulajdonságos kényeztetés.

Fáradt volt már a szegény asszony, a karja is fájt. A kurta téli délután valami leközdhetetlen álmoságot csalt a szemére. Ugy aludt el a kicsi diványon egy ülő helyében. Szép formás feje oldalt billent a vállára, s csendesen, nyugodtan lélegzett. A baba is halkabban huzta a másik szobában, a koci monoton nyikorgása hallatszott utóbb, aztán meg egydül az óra ketyegése, vagy ha véletlen megzördült Beér István kezében az újságlap.

Hogy kiolvasta, letette s elgondolkozva nézett maga elé. Az asztalról a baba nagyfejű gummpojáczája nézett vissza rá mereven. Olyan szomorunak tetszett a különben komikus ábrázata, mintha csak azt mondta volna:

— Elcsapták a kisasszonyom el, el...
A tarka csengő-bongó csörgő is maga alá huzta a kicsi harangjait:

— Nincs akinek zörögjek, csörögjek...
Kis mama nagyot sóhajt álmában. Az angyalos csipkefüggöny meglebben tőle a háta mögött. Beér Istvánnak önkénytelen eszébe jut az a csipke szemfödél, mely olyan szomoruan libegett abból az apró kék koporsóból. Az utcán találkozott vele, szomorú ember szorította a hóna alá.

De bolondok is ezek a gyárosok, egy mintára szövegek mindent.

Feketén ásit felé a spirituszos masina. A srófos lángfogó oldalt csuszott rajta nyele mint valami mutató ujj meredez égnek kísértetiesen. Sötét árnyékot rajzol körülötte az ablakon befutó alkonyat. Beér István idegesen állott fel, maga se tudta mi leli. Aztán elkezdett föl s alájárni a szobában. A szőnyeg felfogta lépései zaját, — pedig most ép az a nagy csöndesség bántotta.

Csak már ébredne, mozdulna valaki!

Halk nyiszorgás, recsegés, majd tompa zuhanás, — s a baba abban a pillanatban torkaszakadtából rákezdte a maga nótáját. A kicsi mama feljedd, de apája sem rest. Rémült arccal nyalabolja össze a szalagos csipkés portékát. A koci tótágast áll, — Zsuzsi zavartan ugrik el az ablaktól.

— Nono, te kicsi bolondom, te, — gyűgyög a sivalkodó kis teremtsnek Beér István, s amellet szörnnyű aggodalommal tapogatja a baba kövér karjait, lábacskáját, pisze kis orrát, a derekát, össze-vissza.

— Semmi, semmi baja, — mondja, de bizony szintügy reszket minden tagja, mint a mellette sápodozó kis mamáé.

Meggyújtják a lámpát hamarosan...
Sisterékkel emelkedik a lobogó láng, a baba csuklik még egyet, aztán elkezd nevetni. Piros rózsá gyul ki az arcán s vele nevetnek apa, anya, a gummi-pojácza, csengő-bongó csöngettyű, a csipke függöny angyalkái.

Kis mama oda simult apához.
— Aztán nem haragszik rá többégy-e?...
Beér István adná a morózust, de nem sikerültben mentegeti magát:

senki be ne tegye a lábát, vonják vissza eddigi ajánlataikat, a kik kiállítani szándékoztak. Eötvös Károly a nagy saktervédő, a ki nem sajnálta bécses egyéni súlyát a labba vetni Dreyfus ártatlansága érdekében, most beszédeket mond a mellett, hogy a párisi kállitást bojkottálni kell. Halomszámra érkeznek a táviratok, melyek az egyes városok francia-ellenes hangulatát jellemzik; halljuk, illetőleg olvassuk, hogy Pesten tüntettek a francia consul lakása előtt, sőt belevonták az esztergomi káptalan is a tüntetők közé.

Mindez azonban csupán csak hangulat-keltés. Hiszen ha igaz lett volna a francia népek az a nagy rokonszenve Dreyfus iránt, a melyről annyit olvastunk, ctt legalább is véres lázadásoknak kellene ma dühöngeni. És mit hallunk, hogy az itélet napján Páris, Rennes s az egész Franciaország csendes, itt-ott abugolták a zsidókat egy kissé hevesebben gesztikuláltak az emberek a boulevardokon s aztán minden ismét a régi kerékvágásba csökkent, mintha mindennek így kellett volna történnie. Hallunk az izgatott Berlinből, New-Yorkról, Londonról, Bécsről, Rómáról, de hogy ki az izgatott, ki méltatlankodik, erről hallgat a krónika. Beszélnek az esztergomi káptalanról mely állítólag visszavonta, előbbi bejelentéseit a párisi kállitásra pedig ezt a káptalan már réges-rég megselekedte Dreyfus újabb elítélésére előtt. De hát ez is nagyon alkalmas a hangulatkeltésre.

Kit ne ragadna bámulatra az összetartás ily csodálatos megnyilatkozása? Egyért valamennyi exponálja magát. Egyet ütnek s a fájdalomt valamennyi érzi és jajgat.

De hát mi az oka mindennek?

Hármat találok. Először, hogy Dreyfus szabadkőműves és pedig a legmagasabb

— Hisz csak most látom milyen helyes jószág . . .

S csakugyan nagyon szép leány lett Beér Giziből. Mikor felvette a legelső báljára készült lenge, fehér ruhát, a két pajkos öcsese is meglapult s tágra nyílt szemekkel bámult rá:

— Gizi olyan mint az angyal . . .

Kis mama idegesen kapta magára a meglehetősen szűken szabott fekete selyem rubáját, de még csak mindig talált igazítani valót a leánynak.

— No nézd az a rózsát! — egészen beborítja a csipke. Tüzd feljebb! Rajtad van már a keztyű? Hát add ide, majd fel-tüzdöm én.

Neki pirul a sietségtől s felszisszen. Megszurta az ujját. De hisz Istenem, mikor mindjárt kilencz óra! A papa figyelni a kocsi-zörgést, be-be kiált hozzájuk:

— Meddig öltözködtök még?

— Mindjárt, mindjárt készen leszünk!

Kis mama a maga keztyűjét húzza fel, de reszket az izgalomtól s csak egyre Gizikét nézi. Hiszen száz meg száz szem fogja figyelni ma este, mikor egybebe sincs a csinoságánál.

Az utolsó perczen ront, be a kisebbik öcs, Bandi.

— Ezt meg Mihálovics küldte, mondja, s leteszi a keskeny dobozt az asztalra.

Most Gizike pirult el s szórakozottan forgatta kezében az üde, szagos virágokbokrétát. A nagy barna szemével kérdőleg nézett anyjára.

— Egyszerűen itthon hagyd, mondta az. Sajnálod, hogy elkésett vele s pontum. Csak nem dobod el miatta a másikat.

Beérné büszke hanglajtással ejtette ki azt az utolsó szót.

fokok egyikén. Szabadkőműves az ő hirnévés védője Labori is. Másodsor: Dreyfus zsidó, és az újságírók 90 százaléka is zsidó, manapság pedig az újságírók vezetik járszalagot a gondolkodásra lusta olvasóközönséget, a zsidó meg nem hagyja a zsidót, ha bajba van, soha. Végül harmadsor: minden háborúhoz három dolog szükséges, először pénz, másodsor pénz és harmadsor megint pénz, az pedig van a m. t. zsidóságnak. Ezt a nagy háborút is jórészt a pénz vívta meg.

Mire volna képes a kereszténység, ha ilyen összetartás fűzné egyes tagjait egymáshoz? Ki tudna nekünk ellenállani?

UJDONSÁGOK.

— Az idő. Ugy látszik alaposan megváltozott az csillagok járása. Az idén már tavaszunk sem volt — igaz hogy telünk sem — a nyár mindössze néhány hétig tartott s ime most azt kell hinnünk, hogy ősziünk sem lesz, hanem szép lasscskán rákborul a kőd, a mi már a telet jelenti. A szép verőfényes szeptember, az esztendőnek a május mellett legpoétikusabb hónapja, az idén, mint ilyen, legfőlegbb novel! kban szerepelhet, mert a valóságban ázunk é s fázunk. Az egy hét előtt még megvetett ibercihák rendre előkerülnek a sifonérből, részben a zálogházból és poézis helyett a fűtésen jár az eszünk. A minden gyümölcsök legnemesebbike, a szőlő roskadni kezd, mielőtt kifejlődhetett volna és már akár előre elsrathatjuk az élvezet-snek ígérkezett szüretét. És még a mi bajunk a legkisebb. Ausztriából és hazánk némely részéből árvizek hírért hozza a táviró, a hol ugyan még el nem pusztultak a bedrótozott karesu póznak. Ischl és Salzburg környékén már a vasut forgalom is szünetel és egész kerületeket fenyeget az ár. Erdélyben és Liptóban havazik. Héj, bizony rossz időket élünk . . .

— Katonánk hazaérkezése. A Veszprém-megyében tervezett királygyakorlatok a közbejött kedvezőtlen idő miatt elmaradtak. A pápaiak

Gizi egyedüien vette magára a báli belépőjét. Szorongó érzés fogta el, s szinte irigykedett az öcséire. Mennyivel jobb azoknak itthon! Szivesen odaadta volna érte a ragyogó báltermet csilláraival, parkettjével, a maga összes hódításra szánt csecebecsével együtt.

A. első bál évekkel ezelőtt megálmódott izgalmai a megvalósulás pillanatába úgy szét-pattantak, elmosódtak, mint a színes szappanbuborék.

Hanem azért Beér Gizi mégis nagyon jól mulatott azon az első bálján. Hiába, csak leány volt ő is. Hízelt neki, hogy körülrajongják. Szédület fogja el a káprázatos, csillogó forgatagban. Megfedkedzett minden egyébről, a zene, a virág-illat bódultta tette.

Édesanyja féltősen pakolta be reggel, s még a maga kendőjét is rárakta volna. Édes apának haza kellett futni a bélelt téli cipellőért, a fiakkerben is könnyen meghülhet az ember. S a Gizike Istenem . . . Mikor a Gizike volt a bálkirálynő.

A szegény Cserédhy lányokat bezeg nem féltette ugy az édes mamájok. Szinte mérgeesen gurigatta őket maga előtt, s ment utánok, mint valami csendőr tisztviselő. Az öregebbik egy-egy szürös, megvető pillantással Gizikén töltötte ki a keserűségét. Az erősen puderozott szikár arcán gunyos mosolygás futott keresztül és sovány karjain idegesen rázta meg a drága briliánsok karkötőt.

— Hanem azért mégis csak többet érünk mi, mondta az a szikrázó kő. Majd meglátjuk, melyikünk dicsősége tart tovább . . .

Gizike behunyta a szemét s visszaálmódta magát a bálterembe. Otthon az ágyban meg nem tudott elaludni. A vér a fejébe szállt mind. Mellette a széken hevert a báli rubája s a

természetesen nagyon sajnálják a dolgot, mert már ezrekbe kerülő előkészületet tettek, hogy a királyt méltóan fogadhassák. A várva-várt királyi vendég helyett tegnap egy sürgöny érkezett Pápára, Fenyvesi főispánhoz, melyben Paar gróf főhadsegéd jelenti, hogy ő felsége utja elmarad. A katonaságot is mindentelől hazavezényelték, aminek azok minden parádénál jobban megörültek. A mi katonáink is már valamennyien itthon vannak. Tegnap éjjel 1 órájában érkezett meg a 69. gyalogezred itt állomásozó zászlóalja; az uhlánusok délután 2 órakor, a honvédek pedig ma este 7 és 8 óra közt érkeznek meg.

— Névmagyarosítások. Kiskoru Fleischmann Károly és Albert iszkaszantgyörgyi illetőségű nagylángi lakosok vezették nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Mészáros“-ra, — dr. Kaufmann Sándor felcsuthi köröros és kisk. Klára leánya „Kardos“-ra, — Kohn Simon és József (Adolf) székesfehérvári lakosok „Kovács“-ra, — Guttenberg Béla székesfehérvári lakos „Galambos“-ra, — Löwinger Jenő, Dezső és Aladár pedig „László“-ra magyarosították.

— A tanító-mulatsághoz. Mindazok, kik a fejérmegyei tanítótestület báljára ezideig még meghívott nem kaptak, de arra igényt tartanak, szíveskedjenek ez iránt Welinsky Ferenc tanítótestületi főjegyzőhöz fordulni.

— Közigazgatási ülés a városnál. Székesfejérvár sz. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülését báró Fiáth Pál főispán elnökelete alatt. Jelen voltak: Havranek József polgármester, Bierbauer Viktor t. főorvos, Fittler Béla t. főjegyzés, Kovács Elek árvaszéki ülnök, Lipsey Lajos I. aljz. Fesztetich Bennó kir tanfelügyelő, Plosske Ferenc pénzügy igazgató, Quirini Gusztáv kir. főmérnök, Alaghy Dezső, Almássy Ferenc, dr. Eisenbarth Károly, dr. Löwy Károly, Tóth Aladár, dr. Saára Gyula, Dieballa György, dr. Kövessy István, dt. Fanta Adolf, Tóth Artur és Karl István bizottsági tagok. Napirend előtt Tóth Artur fölszólal az állami anyakönyvtárnél alkalmazott hivatalnokok érdekében, kiknek egész éven át egyetlen szabad napjuk sincsen. Indítványozza, hogy ott a sátoros ünnepek első napján hivatalos órák ne tartassanak s az esetleges be-

csipkái közé tűzött meghervadt rózsák illata odacsapódott hozzá, vagy még inkább az éjjeli szekrényén hagyott másik bokrétaé. Igen, s most arról eszébe jutott Mihálovics. Bántani kezdte a lelkiismeret s hogy még csak nem is látta őt a teremben! Előre érezte volna a mellözést? Hisz: Istenem, alig jutottak hozzá! De hova is gondol az a Mihálovics? . . .

Csak leány volt Gizike, Éva leánya, a ki nem tehetett a gyarlóságáról, sem arról, hogy a jó Isten szépek, kedvesnek teremtette. Mert már tudta azt is. Bele is szokott ebbe a gondolatba s egykedvűen dobálta tüze az udvarlói küldte elszáradt virágcsokrokat. Sohse jutott eszébe, hogy ő maga is meghervadtat valamikor.

Ugy az ötödik farsang elején Beér papa kijött a békettüresből.

— Nem tehetem, nem győzöm, — mondta ingerülten. Talán még sohse beszélt ilyen hangon a kis mamával. Annak szinte tele lett a szeme könnyvel.

— De mikor már férjhez kell adni Gizit, tört ki belőle. Lám a Cseréphi leányoknak is sikerült, pedig azok petrezselmet árultak mindig.

— Más az fiam, más . . .

— Azt akard mondani, mert pénzük volt, mert . . . De hogy mért nem is született Gizi fiúnak . . .

Kis mama zokogott, csak úgy zihált a keskeny melle.

. . . Szegény édes jó anyák, nem szállak meg érte benneteket! Hisz' jogos volna a kivánságtok! Csoda-e, ha sajnáljátok a kicsi, finom, elkényeztetett lányotokat szegény, szürke embereknek adni, a kiról rájuk ragad a gond, a fakó gond . . .

jelentések ama napokon a rendőrségnél legyenek eszközölhetők, mely azután azokat másnap az anyakönyvi hivatalnál közölné. A polgármester nyomban reflektál az indítványra. Kijelenti, hogy a bizottság ez ügyben nem intézkedik, hanem föliratot fognak intézni a belügyminiszterhez. A *vetőmagvak* elárúsítása körül előfordult némely szabályellenességek miatt megütemezett kereskedők az ítélet ellen annak idején fellebezéssel éltek. Mivel a bizottság erre nézve eltérő véleményben volt, az iratok véleményezés végett kiadattak a tisztí ügyésznek, ki az ügyet gondosan áttanulmányozta és most szélesen kidolgozott előterjesztést tesz. Helyben hagyott. A tisztí főorvos jelentése szerint a lefolyt augusztus hóban született 45 fi, 55 leány, összesen 100; meghalt 28 fi, 30 nő, összesen 58, tehát a múlt hóban a születések 42-vel multák felül a halálozásokat, a mi az előző havi szomorú jelentések után elég vigasztaló arány. A kórházban a múlt hóról maradt 24 ápolat, felvételt 30, elbocsátott 21, meghalt 4, visszamaradt augusztus végén 29. Az ápolási napok száma 409. A *pénzügyi igazgatóság* jelentéséből kitűnik, hogy még sem olyan rossz adófizető a magyar, — ha nagyon szorítják. Ugyanis a múlt havi kincstári követelés a hátralékkal együtt 652,726 frt 10 krt tett ki, melyre befolyt 561,904 frt 61 kr, maradt hátralék 90,866 frt 58 kr. Adóintés kiadatot 2750 (!) esetben, zálogolás végrehajtott 43 esetben. Kifizetett 69 árverés, melyből azonban csak egy lett megtartva. A *mérnöki* jelentésnél egy igen helyen való felszólalást hallottunk *Tóth Aladár* biz. tagtól, melyről lapunk más helyén teszünk említést. Hosszas vitát provokált *Gyurtsik Márton* vízvárosi vezetőtanító nyugdíjaztatásának kérdése. Gyurtsik az utóbbi időben komolyabbá vált betegsége miatt a tanév végeig szabadságot tartott. A szabadságidő lejártával jelentést tett az iskolaszékhez, hogy egészsége helyreállt s a tanítást a következő iskolaévben már folytathatja. Mivel azonban ezt orvosi bizonyítvánnyal nem igazolta, a városi orvos által megvizsgáltattott, ki a tanításra képtelenné találta s így további helyettesítéséről, illetve most már nyugdíjaztatásáról kellett gondoskodni. Gróf *Festetic Béné* tanfelügyelő indítványozza, hogy a nyugdíjaztatás kérdését halasszák el a januári közgyűlésig, hogy így több szolgálati idő legyen jaráva beszámítható, addig pedig hadd élvezze teljes fizetését. (A maga részéről ezen megoldást tartja legméltyanosabbnak, mert tekintete kell venni azt, hogy Gyurtsik az iskolában, hivatásának teljesítése közben betegedett meg és baja ott súlyosodott annyira, hogy most már munkaképtelenné vált. A bizottság azonban ezzel szemben — élénk vita után — elhatározta, hogy a nyugdíjaztatási eljárás már most megindíttassék s e végből gr. *Festetic* elnöklele alatt dr. *Fanta*, dr. *Sádra* és dr. *Bierbauer* bizottsági tagokat küldte ki az ügy elintézésére. A mi a méltányosságot illeti, azt Gyurtsikra bízta: keresse ő a közgyűlésen. Mi a magunk részéről azt hisszük, hogy ott meg is fogja találni.

— **A vasuti állomás mizériái.** Utra indulóknak és utról érkezőknek melyik pont a gyülekező helye? Az állomás. Melyik az a hely, a hol a gyarló emberek leggyakrabban vétenek az Isten második parancsa ellen, átkozván még azt a néhai anglit is, a ki a vasutat fölta-lálta? Az állomás. Melyik azon hely, hol a jámbor utasok rettentő és elkerülhetetlen légvonatban (magyarul: czúgban) kilódnak? Az állomás. Melyik az a modern Babeltorony, mely sehogy sem tud elkészülni? Az állomás. Melyik az a kizöhely, ahol naponta, legkivált pedig vasárnap reggeli 9 és 10 óra között a békés polgárok héringg préselődnek? Az állomás. És mindig csak a székesfejérvári vasuti állomásról beszélünk, nevezetesen a jegyváltó „pajtáról“, a meghülés által származható összes nyugvályák akkumulátoráról, a hol a vékonyabb dova-ju emberek ötösével összefogózkodva kénytelenek járnai, mert a minap egy hazai szabómestert a külső ajtóból a perronra dobott

a légvonat. Egy fölülről és köröskörül (jó, hogy még alulról is nem) nyitott nyomorúságos helyiségben szorong a tengernyi utas a nap egyenmely szakában és várja szívszakadva a boldogító — jegyet, hogy azzal a valamivel kevésbbé veszedelmes perronra menekülhessen, mert váróterem jőformán nincs. És itt történik mindez hét vasút csomópontjában! Hogy mikorra készül el az a titokzatos állomási épület, azt csak a jó Isten tudja, — pedig már de régen készül! Arra pedig, hogy mikor kezdtek építeni, még a legöregebb konduktorok is csak homályosan emlékeznek. Hallatlan állapot ez a villamosság korszakában!

Nagyon bölcsen tette *Tóth Aladár* v. biz. tag, hogy a tegnapi közgazgatási ülésben szóvá tette eme mizériákat. *Quirini* Gusztáv kir. főmérnök általános csodálkozás közben jegyezte meg, hogy még az építőmester maga sem tudja, hogy mi lesz azzal a megvetett épülettel. A felszólaló bizottsági tag a kereskedelemügyi miniszter után óhajtott felszólaltatni a déli vasúttársaság igazgatóságát, hogy mielőbb tenne valamit e rettenetes állapotok megszüntetésére, azonban a polgármester ezt fölölegesnek tartva, kijelentette, hogy sürgős átiratot intéz a vasúttársasághoz. Csak aztán valahol meg ne rekedjen az az átirat!

Lapunk zártakor értesültünk, hogy *Szabó János* ur, a közlekedési eszközök összes ágainak esküdt ellensége, a kínos épület megtekintésére indult. A rendőrséget mozgósították.

— **A pécsi egyházegeti kongresszus** érdekében — amely folyó hó 26-án és 27-én lesz — a budapesti választmány és a pécsi bizottság serényen munkálkodik. A budapesti választmány már szét küldte a meghívókat a teljes napirenddel és műsorral; a pécsi bizottság pedig, melynek élén *Walter Antal* kanonok és *Glatt Ignác* pápai káplán és székesegyházi karnagy állanak, külön fogadó-bizottságot is szerveztek, mely a kongresszus tagjainak elszállásolásáról gondoskodik. A kereskedelmi miniszter, nemkülönben a dunagőzhajózási társaság igazgatósága mérsékelt áru menetjegyeket bocsát a kongresszus tagjainak rendelkezésére. A kongresszuson nemcsak az egyesület tagjai, hanem mindazok is részt vehetnek, akik az egyházi zene iránt érdeklődnek. A kongresszus főbb tárgyai is igen érdekesnek ígérkeznek, amennyiben *Mayer Károly* székesfejérvári apátkanonok a *Kántor-könyv* szerkesztéséről fog előadást tartani; *póttanfolymok* szervezésének kérdéséhez az ország leghivatottabb egyházi szemeszei fognak hozzászólni. A tavaly *Észtergomban* megtartott egyházzenei kongresszus már is megtermi gyümölcsseit, mert mindkiből szélesebb körben válik ismeretessé az egyesület zajtalan, de áldásos működése s a rendelkezésére álló eszközökkel arra törekszik, hogy az Isten házához nem méltó elvilági asodott egyházi zenét és éneket az egyház akarata és szellemében reformálja.

A kongresszusra jelentkezni lehet *Buda-pesten*: *Kutschera* József s.-lelkészénél, (Lipót-utca 7. sz., belvárosi plebánia) és *Pécsen* *Glatt Ignác*nál (Szepessy-utca 14. sz. alatt.)

Napirend:

Szeptember hó 25-én. Este: 7 $\frac{1}{2}$ órákor ismerkedési estély a pécsi katolikus kör helyiségében. I. nap, szeptember hó 26-án. Délélt: 9 órákor a bazilikában: a) *„Veni Creator“* choraliter. b) *„Missa vet. de SS. Apostolis“*; Introitus, Graduale és Communio choraliter. c) *Paestrina*: *„Missa Papae Marcelli.“* 6 sz. vk. d) *Quadflieg*: *„Im omen terram“* Offertorium. 2 szől. orgonakisérettel. 10 órákor a pécsi katolikus kör helyiségében közgyűlés. *Tárgysorozat*: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentések. 3. Nagyságos és főtisztelendő *Mayer Károly* fehérvári apát kanonok ur előadása a katolikus kántorkönyv tervezetéről. 4. Indítványok. *Délután*: 3 órákor a bazilikában. *Vacsorna*, choraliter, *falsobordonokkal*. (Caesare de Zachariis. Viadana stb.) II. nap, szeptember hó 27-én. Délélt: 9 órákor a bazilikában: *Schildknecht*: *Requiem*. 4 szől. vkra

és orgonakisérettel. 10 órákor a közgyűlés folytatása a katolikus kör helyiségében. *Tárgysorozat*: 1. Póttanfolym szervezése s ennek keretében előadások a gregorián chorálisról, liturgiáról és az orgonáról. 2. Egyesületi ügyek. 3. Énekköltés a katolikus iskolában. *Délután*: 5 órákor a bazilikában: Nagyságos és főtisztelendő *Glatt Ignác*, pápai káplán énekkolai igazgató, e. alelnök és székesegyházi karnagy vezetése alatt egyházzenei előadás. *Musor*: 1. *Witt „Oremus pro Pontifice.“* 4 szől. vk. 2. *„Victimae paschali.“* Sequentia choraliter orgonakisérettel. 3. *Orlando Lasso „Confitebor tibi.“* szől. vk. 4. *Paestrina „Deus, tu convertens.“* 5 szől. vk. 5. *Mitterer „In monte Oliveti.“* 4 szől. vk. 6. *Mettenleiter „Vexila Regis.“* 6 szől. vk. 7. *Haller „Ave Maria.“* 4 szől. vk. 8. *Schütky „Domine salvum fac regem.“* 8 sz. vk. Közben *Hoff Richard* és *Simacek* Alajos székesegyházi orgonisták fognak az orgonán játszani.

— **Az új lovagjai.** (Csak felnőtteknek!) Eszünk ágában sincs *Ponson du Terrail* ilyen című regényét recitálni, azért sietve kijelentjük, hogy „helybéli“ kalandról van szó. Kicsé némesen hangzik ugyan, de a rendőrség is bizonyíthatja hogy szóról szóra megtörtént. Tehát figyelem!

Éj van, csend és nyugalomnak éje. A magas menny azonban nem csillagos, mert sötét felhők borítják. A ezüsterciták tornyában tizenkettől üt az óra, a *Pongrácz-kávéházban* ellenben az asztalokat ütök elszánt férfiak. Ne gondoljanak rosszat. Csupán kalábereznek. Odább, a hideg kályha mellett egymásra borulva horkol a tüzelegény és a nagybögös. Egy sápadt, de rokonszenves ifju hamleti ábrázattal jár az asztalok körül. (A az angol bohém. Bucsuzik. Itt hagyja ezt a sivar várost, gyermekreményi s bánati tanuját. Megy *Pestre*, jobb hazát keresni. Nem vár és nem is kap bucsúcsokot, csupán kézzorítást, de neki ez is elég. Könnye se perüld, jajja se hallik midőn kebelbarátjával, az ifju de jó nevű író-pedagógussal (nem pedagógiai író) kilép a sötét éjszakába. Fürtjeiket megcozibálja a szől, a midőn mellettünk elhalad, de ők feltartóztathatatlanul robnognak és tünnek el az éji homályban. Haza igyekeznek.

Igy érnek a felsőváros egyik háza elé, hol egyszerre dűbben megállnak. Szivtépő rémkialtás reszket át a légen, női torokból eredve . . .

— Segítség!
A két ifju oda kap, hol fészkel az agy.
— Hallod?
— Hallom, — didergi a másik.
A házból jó a hang, annyi bizonyos.
Majd hirtelen bátorság száll szivükbe.
Egy nő forog vesélyben . . . ezt meg kell menteni — de gyorsan!
— Bátorság nemes hölgy! — rivallják duettban — lovagok vagyunk! S azzal a két lovag megiramodik — a városháza felé.

Kövid félóra mulva két szál rendőrrel megerősítve indultak vissza a vesélyben forgó ártatlanság sürgös védelmére. Utközben hozzájuk csatlakozott egyik tekintélyes publicistánk és egy másik ur. Így értek ama bizonyos ház elé, hol akkor már minden csendes volt, csak szél sóhajtott a fákon át.

Az utcaajtó nyitva volt s ok behatoltak. Egy kuvasz rohant feléjük veszett ugatással, de a rendőrök meglátva ijedt vonítással kotródott vissza. Bezörgettek a házba.

— A törvény nevében!
— Mit akaruk kérem? — szólt ki egy szelid női hang, melyben ifjaink a szorongotttéra ismertek és nyomban megjelent az ajtóban vagy hat megdöbent alak, legény, leány vegyest.

— Mi történik itten? — kérdezte szívroan a szószóló rendőr.
— Kukoriczát fosztunk . . .
— Hát az előbbi sikoltást ki követte el?
— Én kérem. A János megcsókolta a fületem . . .

!!! — *Rückwärts!* !!!

— **Meghívó.** A löcsei és iglói választókerület lelkes hívei a székesmegyei *Sibrán* 1899. szeptember 17-én, vasárnapon, d. u. 3 órákor néppárti népgyűlést fognak tartani a következő

tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Zichy Nándor gr. tolmácsolja: *Kompányik* Czölestin, löcsei apát. 2. A néppárt közgazdasági programjáról. Tartja: Kern Gyula, márkusfalvi plébános. 3. A néppárt működéséről. Tartja: Kálmán Károly, orsz. képviselő. 4. Filnői zárás. Sibrán, 1899. szeptember 7-én. A rendezőség.

Halál fürdés közben. *Matic* András horvátországi illetőségi 19 éves kőműves segéd ki a Dunaszabályozásnál dolgozott, vasárnap délután az iváncsai határban fürödni ment. Jó messze belement a Dunába, midőn egyszerre elvesztette lábai alól a talajt és mivel uszni nem tudott, csakhamar elmerült a hullámokban. A közelben fürdőzők közül néhányan segítségére siettek, de kutatásuk eredménytelen maradt. Egy fél óra múlva a víz fölvetette a hullát, és akkor *Vinág* Pál dunaadonyi molnár kifogta.

I R O D A L O M.

Figyelemre méltó művek. 1) Spirago-Adjutus: *Katekizmus felnőttek számára.* I. Hittan. II. Erkölstan. III. Kegyelemtan. (Összesen 1050 oldal, 12 féle betűvel. Ára mindegyik kötetnek füzve 1 frt. 50 kr., egész vászonkötésben 1 frt. 80 kr. Spirago „Volkskatechismus“ név alatt teljes katekizmust írt egyháziak és felnőtt világiak számára. Műve négy év alatt 25.000 példányban jelent meg, azt csakhamar 14 püspökség ajánlotta. Szerző több, mint 14.000 helyről kapott dicséret levelet. Ezen dicséretnek szerint a mű: remekmű; kitünő családkönyv, valamint segédkönyv az egyháziak számára; a katekizmus kérdését megoldotta; legszebb mű a világon; gyakorlatias, korszerű, az óriási anyag daczára világos és áttekinthető. A megjelent magyar kiadásról csak dicsérettel nyilatkoztak annak olvasói, többen elragadtatással fogadták azt és elismeréssel voltak a többi között a fordításnál tapasztalható becsület, fáradságos munka irányában is. Ezen műnek fontosságát emeli azon körülmény, hogy belőle rövidebb katekizmusok készülnek: 1) a középiskolák felsőbb osztályai; 2) a polgáriskolák; 3) a népiskolák számára. Valaki a magyar kiadást XX. század katekizmusának nevezte. 2) Meschler-Adjutus: *Norena* a lourdesi szent Szűz tiszteletére; ima és elmélkedési könyv. Összesen 225 lap. Ára füzve 60 kr., egész vászonkötésben 90 kr. Meschler jezsuita atya Szűz Mária tiszteelői számára kilencz napi ájtatosságot állított össze. Ezen ájtatosságok mindenik napjára: 1. a lourdesi csodás események egy-egy főbb jelenéseit; 2. imákat; 3. csodás gyógyulási eseteket sorol fel. Ezen változatos beosztással főképen könnyűen teszi a kilencz napi ájtatosságot, közvetve azonban Szűz Mária tiszteletét mozdítja elő. Hogy a mű többféle igényeknek is megfelelően, ezen czélból függelékül rövid imakönyv van hozzácsatolva, imákkal: reggelre, estére, a szentmisére, szent gyónásra és szent áldozásra; végül következik a nyilvánosan használható litániák: minden szentekről, Jézus szent nevééről és a lorettói szent Szűzről. 3) Scotti-Adjutus: *Elmélkedések papok számára,* az egyházi év minden napjára, a bevarium módjára négy kötetben. Összesen 1600 oldal. Ára minden kötetnek füzve 1 frt. 50 kr., egész vászonkötésben 1 frt. 80 kr. Scotti érsek elmélkedései külföldön nagy elterjedést nyertek. A vasárnap evangélium alapján a papnak eszményi alakját tartva szem előtt felőleli a papnak minden ténykedését és helyzetét, buzdító vonatkozásokkal a leggyöngédebb rábeszélés módjával. Czélja: fentartani a papi állás színvonalán, gyöngéd lelki atyja lenni a lelkiatyáknak, lerajzolni az üdvös, hivatásszerű lelki munkálkodást. 4) Bourdaloue és Massillon nyomán Szalay; *Egyházi beszédek* az egyházi év minden vasárnapjára. Ára füzve 2 frt. Bourdaloue Massillon művei az egyházi szónoklat terén mintaszerű remeket képeznek, melyből nemcsak tárgyat meríthetünk, hanem a tárgyalásra nézve is sokat tanulhatunk. A nagy klasszikus beszédek közül ki van válogatva minden fontos eszme, megragadó szónoki fordulat s gyakorlati haszonnal járó tanúság. Részben és lehetőleg a szentbeszéd népies beszédmódra vannak át-

dolgozva. A gongolkodás szabályainak szigoru megtartása, a könnyen áttekinthetőség és tartalombőség miatt ezen szentbeszédnek ajánlatosak különösen azoknak, kik tartalmas és mintaszerű példák után óhajtják magukat képezni a szónoklat terén. 5) Lasserre F. J. Adjutus: *A lurdi szent Szűz tisztelete;* a franciaia 54-ik kiadás után. Ára füzve 1 frt. 20 kr., kötve 1 frt. 50 kr. Lasserre Henrik franciaia író szembajából a lurdi viz ájtatos használása folytán csodálatos módon meggyógyult. E miatt fogadalmyszerűleg elhatározta, hogy ugy a csodás megjelenéseknek, valamint a későbbi csodálatos megyógyulásoknak történetét oknyomozólag leírja. Kutatásainak eredményét közzétette e czim alatt: *A Lurdi szent Szűz.* Művét több mint 60 püspök látta el a legdicséretebb jóváhagyással. A műnek elolvasása után IX. Pius pápa 1864. szept. 4-én sajátkezü aláírásával külön brevél tüntette ki a szerzőt és művét. A művet lefordították majdnem minden nyelvre.

Ezen mű ismertette meg Lurdot a világgal, ezen mű ismertette meg a XIX. század legnagyobb csodáját, ezen mű idézte elő százezrek lelkeiben a hitnek föléledését vagy megerősítését, sok ezernél pedig a lurdi zárandoklás vagy pedig a lurdi viz használatát. Több tevénytelen felszólításnak engedve a szerző nagy művét összevonta és május hónapi ájtatosság alakjában adta ki. Valamennyi itten felsorolt mű megrendelhető ezen a czimen: *Adjutus Secundus áldozópap Szatmáron.*

Gabonaárak.

— 1899. szeptember 14. —

Buza	8	—8-20.
Rozs	5-80	—6—.
Arpa	4-80	—6-20.
Zab	5-50	—6—.
Kukoricza	5-80	—

Felölös szerkesztő: *Chay Antal.*

FELHÍVÁS!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek becses tudomására hozni, hogy az **V. sorsjátékban,** az első osztály huzása **f. é. november hó 16-án és 17-én** tartatik meg és a következő számok föléjárásában beszerezhetők:

1351-től	1400-ig	28101-től	28150-ig	45801-től	45850-ig	73976-től	74000-ig
3276	3300	32476	32500	46901	46950	76401	76425
6051	6075	34301	34325	48576	48600	78776	78800
6176	6200	34976	35000	51101	51150	82926	82950
14776	14800	38526	38550	52601	52625	87026	87050
16376	16400	39226	39250	64501	64525	91901	91950
25101	25125	39301	39325	68076	68100	92226	92250
26626	26675	45601	45625	68401	68450	95276	95300

Mint hogy már e hó közepén az **V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdem,** felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb **szeptember 15-ig** hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára: $\frac{1}{1}$ **6 frt.**, $\frac{1}{2}$ **3 frt.**, $\frac{1}{4}$ **1 1/2 frt.**, $\frac{1}{8}$ **75 kr.**

A megrendelt sorsjegyeknek árát sziveskedjék postautalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegyszámmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécselt

a m. kir. szabad. osztály sorsjáték föléjárásítója.

252. 3-3

70-49

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23. **„CONCORDIA“**

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Sürgöny-cím: **CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR** Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltatnak.

✓ **Kullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek.**

***** **Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.**

► **!!SÍRKOSZORÚK!!** ◄